

# ДІТИ ТА ПІДЛІТКИ В ОНЛАЙНІ

Поради для батьків та вчителів

# Проблематика

- Дедалі більше дітей та підлітків мають доступ до Інтернету.
- Тому важливо, щоб усі дорослі, які працюють із дітьми, розуміли, що діти роблять в Інтернеті, що їх там приваблює, а також які існують ризики.
- Більшість випадків насильства над дітьми в Інтернеті відбувається не тому, що батькам байдуже, а тому, що вони не розуміють можливих загроз та не обговорюють їх із дитиною, не знають, що дитина робить онлайн, або вони вважають, що їхня дитина «такого» ніколи не зробить.





# Чому діти стільки часу проводять онлайн?

- Це дає їм можливість переключитися, відволіктися від проблем, бути залученими до спільноти та шукати нові знання та знайомства.

# Чому діти потрапляють у такі ситуації?

- В онлайні важче побачити ризики.
- Діти завжди почуваються вільніше і захищеніше онлайн, можуть не до кінця усвідомлювати загрози, наслідки своїх дій та їх взаємозв'язок із реальним життям.



# Які є ризики онлайн і що робити?

- **Контент, що шкодить** (візуалізація насильства, порнографія).

## Рішення.

- Обов'язково встановіть батьківський контроль на всіх пристроях, якими користується дитина.
- Налаштуйте запаролений вхід до комп'ютера для різних користувачів.
- Перевіряйте історію браузера, щоб розуміти, якими сайтами та сервісами користується дитина.
- Встановіть у браузер розширення, які блокують «негативний контент».



# Які є ризики онлайн і що робити?

- Суїцидальні та екстремістські групи в соцмережах.
- Діти мають знати, що гра може коштувати життя.

## Рішення.

- Бажано заборонити використання мережі «ВКонтакте» (яка заборонена законом України) та VPN на пристрої дитини.
- Пояснити дитині, що люди в мережі не завжди ті, за кого себе видають, навіть якщо налагодили дуже теплі стосунки з нею в онлайні.
- Краще не спілкуватися з незнайомцями.



# Які є ризики онлайн і що робити?

- **Ігри на гроші.**

## **Рішення.**

- **Заборона з боку батьків.**



# Які є ризики онлайн і що робити?

- **Трудова чи сексуальна експлуатація** за оманливими пропозиціями в Інтернеті.

## Рішення.

- Домовитися про обговорення трудових пропозицій із батьками.
- Попросити не відповідати на небажані, дивні повідомлення електронної пошти та в мережах і розповідати про те, що викликало неприємні відчуття в мережі.





# Які є ризики онлайн і що робити?

- **Кібербулінг** — цькування, що може стати результатом/причиною реального цькування в школі.

## Рішення.

- Потрібно звернутися до адміністраторів соцмережі для видалення неприйняттого контенту.
- Не можна забороняти використання мережі. Не просити дитину видалити свої сторінки в соцмережах — це ізолює її від однолітків.
- Варто розібратися в причинах, підтримати дитину.



# Які є ризики онлайн і що робити?

- **Грумінг** — дії з метою завоювання довіри дитини та/або дорослих, що опікуються нею, для отримання інтимних фото/відео.
- Це може призвести до вимагання грошей, більш інтимних матеріалів, особистих зустрічей та шантажу дитини розповсюдженням цих матеріалів.
- Злочинці знайомляться зазвичай через соцмережі, онлайн-ігри, телеграм-канали, розсилаючи сотні повідомлень і пропозицій «дружби та спілкування», або обирають дитину, із публікацій якої зрозуміло, що вона засмучена та самотня.



## Рішення.

- Припинити листування, не надсилати гроші або фото, не зустрічатися із злочинцем, зробити копію всього листування, звернутися у поліцію/кіберполіцію.
- Заборонити обговорення інтимних питань у соцмережах — розкажіть дитині, що її сторінку можуть зламати й уся інформація стане відома злочинцям.

# Які є ризики онлайн і що робити?

- **Секстинг** — обмін між підлітками власними фото/відео/текстами сексуального змісту.
- Стає дедалі популярнішим у підліткових стосунках.
- Діти сприймають це як нормальну практику проявів своєї сексуальності, вибудовування довіри в парі, флірт, жарт, не розуміючи, що в Інтернеті немає нічого «приватного».

## Рішення.

- Роз'яснити дитині можливі ризики, домовитися про заборону надсилання своїх інтимних фото/відео (до 18 років — це дитяча порнографія і карається законом) та зустрічей після онлайн-знайомств.
- Навчіть дитину використовувати «**тест бігборда**»: перш ніж надіслати якесь фото або повідомлення, подумай, чи готовий/готова ти побачити це на бігборді поруч зі своєю школою.



# Підсумки

- Роз'яснити дитині, що все, що потрапило в онлайн-простір, уже ніколи не буде таємницею: ні з ким не ділитися особистою інформацією та не публікувати на сторінках у соцмережах номер школи, домашню адресу, інформацію про батьків, номер телефону, логін та пароль сторінки та пошти.
- Обговорити, які сайти та мережі використовує дитина.
- Навчити її встановлювати приватність сторінки, визначати, хто може писати особисті повідомлення та коментарі, як видаляти повідомлення та створювати чорні списки користувачів.
- Самому зареєструватися в мережі та переглядати стрічку дитини і список її друзів.
- **Безпека вашої дитини в Інтернеті починається саме з вас. Адже від вашої обізнаності й комп'ютерної грамотності, у першу чергу, залежить, наскільки безпечним для дитини буде віртуальний світ.**